

ROZMOWA > 2

INWESTYCJE > 4

MOSIR > 5

ŚLĄSKI OGRÓD BOTANICZNY > 7

PISZĄ DO KURIERA > 6, 10-11

CK „KAROLINKA” > 8-9

UCHWAŁY > 12-14

MIASTO LUDZI EKO > 15-16

SPORT > 17-18

OBWODNICA GOTOWA!

Budowa trzeciego odcinka obwodnicy, łączącej ul. Długą z ul. Knosały, została zakończona. W całości droga ma długość około 1,2 km.

W ramach inwestycji powstały trzy ronda na skrzyżowaniach z ul. Sadową, ul. Knosały i ul. Długą, a także ścieżka rowerowa o szerokości dwóch metrów, chodnik, cztery zatoki autobusowe, oświetlenie rond, kanalizacja deszczowa w formie rowów otwartych obustronnych, dwa przepusty i przejścia dla drobnych zwierząt. W ramach zadania przebudowano też odcinki ulic Unii Europejskiej, Długiej i Knosały oraz wybudowano połączenie z ul. Sadową.

Łączny koszt budowy obwodnicy wyniósł 12 371 257,95 zł (roboty budowlane), w tym 7 615 859,94 zł pochodziło z dofinansowań: Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, budżetu państwa w ramach Funduszu Dróg Samorządowych oraz Metropolitalnego Funduszu Solidarności z budżetu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. ■

Niech żyje górniczy stan!

Dźwięki „pobudki górniczej” rozbrzmiały w Radzionkowie 4 grudnia, punktualnie o 5:30. W ten sposób, jak co roku, rozpoczęły się w naszym mieście obchody barbórkowe.

Uczestnicy – byli i obecni górnicy, ich rodziny oraz wszyscy, którzy chcieli świętować razem z nimi, zebraли się o 8.30 w kościele pw. św. Wojciecha, gdzie odprawione zostały godzinki ku czci św. Barbary. Zaraz po nich odbyła się Msza święta, koncelebrowana przez księdza proboszcza Damiana Wojtyczkę, w intencji braci górniczej, emerytów, wdów i sierot górniczych oraz tych, którzy stracili życie podczas pracy w kopalniach.

Robert Campin - Boże Narodzenie

*Błogosławionych Święt
Bożego Narodzenia
zdrowia, spokoju,
miłości i szczęścia*

*oraz wszystkiego,
co najlepsze w każdym dniu
nadchodzącego Nowego 2020 Roku*

*Burmistrz
Miasta
Gabriel Tobor*

*Przewodniczący
Rady Miasta
Stefan Hajda*

PRZEDĘ WSZYSTKIM INWESTYCJE

rozmowa z **GABRIELEM TOBOREM**
burmistrzem Radzionkova

Panie burmistrzu, końcówka roku to dobry czas na podsumowania. Jaki to był rok dla Radzionkova?

Trudny, ze względu na ogrom inwestycji, które realizowaliśmy. W większości są to wieloletnie zadania unijne, które trwale zmieniają miasto. Był to też niełatwy okres ze względów finansowych. Podwyżki w oświacie i zmniejszenie dochodów z podatku dochodowego sprawiają, że nie wiemy, jak kształtować będą się wydatki i wpływy budżetowe. Liczymy każdą złotówkę.

W tym roku zakończyła się jedna z ważniejszych miejskich inwestycji: budowa obwodnicy łączącej ul. Długą z ul. Knosały. Jakie strategiczne znaczenie ma to zadanie z punktu widzenia rozwoju gminy?

Obwodnica usprawni przede wszystkim ruch tranzytowy przez miasto, a także poprawi komunikację w północnej części gminy i odciążą centrum miasta, zwłaszcza ulice Męczenników Oświęcimia, Szymały, Knosały i Śródmiejską. Tym samym poprawi się bezpieczeństwo na naszych drogach. Nie zapominajmy też o efekcie ekologicznym, związanym z mniejszą ilością zanieczyszczeń. Warto podkreślić, że budowę obwodnicy zrealizowaliśmy w dużej mierze przy wsparciu zewnętrznym. Gdybyśmy chcieli ją wybudować w ciągu roku, kosztowałyby ponad 20 mln zł, z czego pozyskać moglibyśmy ok. 3 mln zł dotacji. W sytuacji, gdy zadanie rozłożyliśmy na trzy lata – jego koszty wyniosły 12,5 mln zł, a uzyskane wsparcie to aż 7,5 mln zł. Czasem warto rozłożyć daną inwestycję na etapy i zyskać dodatkowe możliwości finansowe.

Część mieszkańców zastanawia się, dlaczego przy obwodnicy nie postawiono oświetlenia, a wybudowano przepusty dla małych zwierząt...

Teren, na którym wybudowaliśmy obwod-

nicę graniczy z obszarem Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie. Zgodnie z decyzją Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, byliśmy zobowiązani do wybudowania dwóch przepustów dla małych zwierząt. Ta inwestycja kosztowała gminę ok. 0,5 mln zł. Co więcej, zgodnie z wymogami, nie mogliśmy wybudować oświetlenia drogi, gdyż światło byłoby zagrożeniem dla nietoperzy i niektórych gatunków ptaków. Chcąc budować obwodnicę, musieliśmy zaakceptować wyśrubowane uwarunkowania środowiskowe. Oczywiście mogliśmy się odwoływać czy wystąpić na drogę sądową, ale wówczas procedury związane z pozwoleniami na budowę znacznie by się wydłużyły, nawet o kilka lat. Nie chcieliśmy czekać. Analiza ruchu i zachowań zwierząt w tym terenie, być może pozwoli w przyszłości zweryfikować dotychczasowe ustalenia.

Mijający rok to również dalsze prace przy rynku i na Rojcy. Na jakim etapie znajdują się te inwestycje?

Planty są dziś praktycznie na ukończeniu. Efekt przeprowadzonych prac widoczny będzie w pełnej okazałości wiosną. Jeśli chodzi o rewitalizację osiedla Hugona na Rojcy, to wyremontowane zostały już dachy, klatki schodowe i części wspólne. Budynki podłączone zostały też do sieci PEC Sp. z o.o., co pozwoliło zlikwidować aż 130 pieców węglowych. Efekt ekologiczny jest imponujący. Pomiary wskaźników zanieczyszczenia powietrza radykalnie się poprawiły. Aktualnie jesteśmy na etapie uruchomienia procedury postępowania na wymianę instalacji wodno-kanalizacyjnej i utwardzenia placów między familokami. Przygotowujemy się też do postępowania na oczyszczenie zewnętrznej elewacji budynków. Mamy nadzieję, że uda nam się zwiększyć unijne dofinansowanie na inwestycję, co pozwoli zaoszczędzić dodatkowe środki w gminnym budżecie. Jeśli chodzi o rynek, to prace idą zgodnie z planem i w maju powinien być gotowy.

Wszystkie miejskie imprezy odbywać będą się już na płycie nowego rynku. Jego budowę finansujemy tylko w 5% z naszych pieniędzy, pozostałe 95% to środki zewnętrzne. Wiosną uruchomimy postępowanie przetargowe na wyłonienie wykonawcy – partnera prywatnego, który wybuduje trzy pierzeje rynku, czyli w sumie 21 kamienic. Ta inwestycja powinna zakończyć się w 2025 r.

Jakie najważniejsze wyzwania stoją przed miastem w 2020 roku?

W przyszłym roku kontynuować będzie przede wszystkim rozpoczęte inwestycje unijne. Jeśli chodzi o inne zadania, to ich realizację uzależniamy od wpływów budżetowych. Na przełomie lutego i marca będziemy wiedzieć na co nas stać. Chcielibyśmy przeprowadzić remonty ul. Gajdasa czy Artylerzystów. Prowadzić będziemy też prace projektowe nad przedłużeniem ulicy Księżogórskiej do ulicy Nieznanego Żołnierza oraz połączenia ul. Księżogórskiej z ul. Cmentarną. Pozostałe inwestycje zależą od sytuacji finansowej gminy.

I na koniec proszę powiedzieć, czego Pan życzy mieszkańcom w 2020 roku?

Aby mieszkańcom w Radzionkowie mieszkało się dobrze i by chętnie korzystali z dostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej. Życzę, abyśmy podtrzymywali nasze śląskie, radzionkowskie wartości, które stanowią o naszej sile. Mam nadzieję, że będziemy rozwijać poczucie lokalnej tożsamości, społeczne zaangażowanie i nadal będziemy współodpowiedzialnie działać na rzecz miasta. Życzę też, abyśmy jako społeczność nie ulegali podziałom politycznym, światopoglądowym i społecznym, lecz potrafili współpracować bo tylko w ten sposób mamy szansę na rozwój i osiągnięcie sukcesów.

Rozmawiał:
Łukasz Karkoszka

Konsultacje w sprawie S-11

Budowa drogi S-11 w województwie śląskim wywołuje spore emocje u mieszkańców miejscowości, przez które przebiegać ma trasa. Droga nie ominie także Radzionkowa. W związku z tym, 29 października w sali sesyjnej Urzędu Miasta odbyło się spotkanie informacyjne dotyczące budowy trasy.

Wzięło w nim udział ponad 40 osób, m.in. Barbara Dziuk – poseł na Sejm RP, Przewodniczący Rady Powiatu Tarnogórskiego Dariusz Wysypoł, Radni Rady Miasta Radzionków, Sekretarz Miasta Radzionków, przedstawiciele firmy Complex Projekt Sp. z o.o., przedstawiciel Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz mieszkańcy.

W trakcie debaty poruszono kwestie związane z wyborem wariantu przebiegu drogi, gdzie ma występować węzeł komunikacyjny z ul. Anieli Krzywoń. Rozmawiano również o ewentualnej koncepcji połączenia obwodnicy miasta z drogą ekspresową, a także o tym, gdzie będą występować konieczne wyburzenia w przypadku wyboru wariantu przebiegającego bezpośrednio przez naszą gminę. Sytuacja ta dotyczy jednego budynku mieszkalnego oraz dwóch budynków gospodarczych.

Ostateczny przebieg trasy nie jest znany. Władze gminy negatywnie zaopiniowały planowane warianty S-11 w odniesieniu do terenu Radzionkowa. Jak czytamy w uzasadnieniu:

„W nawiązaniu do przedstawionej na spotkaniu informacyjnym w dniu 29 października 2019 roku w siedzibie Urzędu Miasta Radzionków dokumentacji w sprawie „Budowy Drogi S11 w Województwie Śląskim” Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowe, po zapoznaniu się z przedmiotową dokumentacją, zamieszczoną również na stronie internetowej GDDKiA na dzień 10.10.2019 roku, mimo obecnej wielowariantowej nadal brak jest rozwiązania komunikacyjnego w postaci węzła na terenie Gminy Radzionków, mogącego połączyć planowaną obwodnicę miasta, o co wnioskowaliśmy pismem z dnia 3 stycznia 2019 roku. [...] Oba warianty nie zapewniają realizacji węzła komunikacyjnego na terenie miasta Radzionków w rejonie planowanej obwodnicy na odcinku od ul. Knośki do ul. Św. Wojciecha. Tym samym przebieg drogi S11 na terenie Naszej Gminy podzieli Radzionków, co sparaliżuje istniejącą komunikację na przedmiotowym obszarze, a teren uciążliwości oddziaływania drogi S11 istotnie ograniczy rozwój miasta. W związku z powyższym Gmina Radzionków negatywnie opiniuje planowane warianty S11 w odniesieniu do terenu Radzionkowa”. ■

Zatrzymać smog

Radzionkowskie przedszkole nr 2 otrzymało trzy oczyszczacze powietrza w ramach kampanii „MOGĘ! Zatrzymać SMOG- Przedszkolaku, złap oddech”, prowadzonej przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.

Urządzenia ustawione zostaną w salach dydaktycznych. W ramach akcji placówka weźmie też udział w konkursie na najlepszy scenariusz zajęć dla dzieci poruszający problematykę zanieczyszczenia powietrza i zachowań prozdrowotnych. ■

Pomoc dla Marty

Z Radzionkowa, ale i okolicznych miejscowości, płynie pomoc dla chorej mieszkanki naszego miasta – Marty Konik. Szesnastolatka walczy z nowotworem – tłuszczakomięsakiem śluzowatym.

Na Facebooku powstała specjalna grupa dedykowana Marcie, gdzie organizowane są m.in. licytacje, z których cały dochód zasila konto dziewczyny w Fundacji Iskierka. Użytkownicy wystawiają wyroby artystyczne, bilety i karnety na różne wydarzenia, biżuterię i wiele innych rzeczy. Można było kupić na przykład koszulkę Górnika Zabrze z sezonu 2013/2014 z podpisami piłkarzy czy pierścionek Swarovskiego. Radosław Gilewicz, były reprezentant polski w piłce nożnej, przekazał na licytację koszulkę kadry z podpisami zawodników. Licytacje nadal trwają, każdy może przekazać coś od siebie, do czego zachęcamy. Nawet najdrobniejsza rzecz, sprzedana nawet za niewielką kwotę, ma znaczenie.

Do pomocy Marcie włączyły się też stowarzyszenia, organizacje pozarządowe i instytucje miejskie. W Operze Śląskiej w Bytomiu, 26 października, odbył się koncert, na którym wystąpili artyści Zespołu Pieśni i Tańca „Mały Śląsk” oraz soliści, chór i balet Opery. Stowarzyszenie „Cidry Lotajom”, 24 listopada, zorganizowało „Pierwszą miłą dla Marty”. W biegu i nordic walking, po nawierzchni nowej obwodnicy, wzięło udział około 500 osób. Zebrano ponad 18 tys. złotych. Imprezie towarzyszył piknik dla Marty, o którym piszemy na str. 6. ■

**Każdy, kto chce pomóc,
może zasilić konto Marty w Fundacji Iskierka
ING Bank Śląski nr konta: 21 1050 0099 6781 1000 1000 0889**

Prace w budynkach mieszkalnych

Wielorodzinny budynek mieszkalny przy ul. Lipoka 9 jest już gotowy. W dniu 3 października dokonano odbioru końcowego robót budowlanych i rozpoczęto działania związane z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie.

W ramach zadania zostały wykonane prace, które doprowadziły budynek do stanu zgodnego z prawem. Po przebudowie w obiekcie dostępnych jest 12 mieszkań. Koszt przeprowadzonej inwestycji to ponad 1,3 mln zł. Gmina na realizację przedsięwzięcia otrzymała dofinansowanie z Banku Gospodarstwa Krajowego z Funduszu Dopłat w ramach rządowego programu finansowego wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego w wysokości ok. 45% poniesionych kosztów.

Dobiegają też końca prace wykończeniowe związane z oddaniem do użytku budynku mieszkalnego przy ul. Nieznanego Żołnierza. Po ich zakończeniu, wszczęta zostanie procedura działania związana z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie. ■

Inwestycje w mieście

Zagospodarowanie Szkały

W perspektywie najbliższych lat gmina planuje stworzyć w Radzionkowie kolejną przestrzeń sprzyjającą fizycznej aktywności. Tym razem ma to być teren tzw. Szkały, w północnej części naszego miasta.

– *Obecne nieużytki mają zostać przekształcone w ośrodek sportów ekstremalnych przy pełnym zachowaniu jego walorów przyrodniczych i ukształtowania terenu. W planach jest utworzenie między innymi tras do biegów z terenowymi przeszkodami typu runmagedon oraz tras do downhilla, czyli jednej z odmian kolarstwa górskiego. Planujemy również zachowanie dotychczasowych, tradycyjnych funkcji tego terenu tj. dostępu do boiska i miejsca do grilla. Chcielibyśmy, by powstał tam ponadto profesjonalny park linowy* – podkreśla Justyna Misiótek, naczelnik Wydziału Gospodarki Miejskiej i Inwestycji UM Radzionków.

Środki na powstanie kompleksu miasto planuje pozyskać z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w ramach rewitalizacji terenów pogórniczych.

***

Według wstępnej koncepcji, na terenie Szkały powstać miała też strzelnica sportowa. Jednak po spotkaniu informacyjnym, dot. zagospodarowania tego obszaru, które odbyło się w „Karolinie” 27 listopada, władze Stowarzyszenia im. kpt. Waltera Larysza, poinformowały Burmistrza Miasta, że odstąpiły od planów budowy strzelnicy sportowej. W związku z powyższym, umowa o użyczenie terenu, pomiędzy Gminą Radzionków a Stowarzyszeniem, zostanie rozwiązana za porozumieniem stron. ■

Prace w Rojcy

Na osiedlu robotniczym Hugona i „plantach” na Rojcy trwają dalsze prace rewitalizacyjne. Zakończono już budowę bieżni. W dalszym ciągu prowadzone są nasadzenia drzew i krzewów oraz budowane są ścieżki w rejonie ul. Sikorskiego. Rozpoczęto też prace związane z budową wybiegu dla psów. Z kolei w mieszkaniach familoków zakończone zostały prace instalacyjne związane z montażem systemu centralnego ogrzewania oraz wymianą stolarki okiennej i remontem klatek schodowych. ■

Przebudowa przychodni

Przy radzionkowskiej przychodni Rad-Med powstaje nowy budynek. Mieścić się tam będzie zaplecze administracyjne przychodni. Dzięki przeniesieniu części biurowej do budowanego obiektu, powstanie nowy gabinet lekarski Poradni dla Dzieci, zajmowany obecnie przez Poradnię Ogólną. Ośrodek zyska również dużą poczekalnię z dostępem do światła dziennego, co znacznie poprawi warunki oczekiwania na poradę lekarską. Koszt inwestycji to ok. 0,5 mln zł. Planowany termin zakończenia przedsięwzięcia to czerwiec 2020 r. ■

Po Ślonsku na Ślonsku

VIII Parafialne Łozprawianie „Przidom do nos po nyszporach”, czyli festiwal Ślonskiej godki, już za nami! Gala finałowa odbyła się 16 listopada w Centrum Kultury „Karolinka”.

Zanim jednak uczestnicy spotkali się w „Karolinie”, wcześniej wzięli udział w eliminacjach. Te odbyły się 8 listopada w sali bankietowej kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Rojcy. Czteroosobowe jury, pod przewodnictwem Marka Szołtyska, wysłuchało 34 osób.

Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród odbyło się podczas gali finałowej. W kategorii „Dzieci przedszkolne”, pierwsze miejsce zajęło trio: (Martyna Cziba, Anastazja Wyrósteck, Sonia Gorus z Przedszkola nr 3). Wśród „Młodszych dzieci przedszkolnych” najlepsza była Milena Krzęciosa z Nakła Śląskiego. W kategorii „Starsze dzieci szkolne” zwyciężył Alex Harwig. Pierwsze miejsce wśród „Młodzieży” wywalczył Szymon Mikina, a z „dorosłych”, najlepsza okazała się Dorota Książek z Rudy Śląskiej.

Wręczono także nagrody w kategorii „Piosenka”, która powędrowała do Julii Prymlak. Nagrodę specjalną otrzymał teatrzyk „Czerwony Kapturek” ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Radzionkowie. Wyróżniono również Beatę Woś – nauczycielkę ze Szkoły Podstawowej im. Kai Mireckiej w Nakle Śląskim, za trud włożony w przygotowanie dzieci oraz zaangażowanie, podczas tej i wcześniejszych edycji festiwalu. ■

Mała książka – wielki człowiek

Miejska Biblioteka Publiczna w Radzionkowie zgłosiła swój akces do kolejnej edycji programu bookstartowego „Mała książka – wielki człowiek”.

Akcja rozpoczęła się 11 września i trwa do dziś! Jej odbiorcami są dzieci w wieku przedszkolnym (od 3 do 6 lat). Na każdego malucha czeka w Bibliotece wyjątkowy prezent – Wyprawka Czytelnicza na dobry start w przygodzie z literaturą! Dla małego przedszkolaka przygotowano wyjątkową książkę, spełniającą najwyższe standardy projektowania, a także Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, Mały Czytelnik otrzyma naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostanie uhonorowany imiennym dyplomem, potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. Z kolei rodzice otrzymają przygotowaną dla nich broszurę informacyjną. Wyprawki można odebrać w Bibliotece Głównej oraz Filii Bibliotecznej. ■

Komunikat

**W dniu 24 grudnia
Urząd Miasta Radzionków
będzie czynny do godz. 12.00**

Radzionków na równi z Gliwicami i Gdańskiem!

Radzionków został nagrodzony w prestiżowym III Ogólnopolskim Konkursie Miast. Gmina otrzymała tytuł Lidera Zrównoważonego Gospodarowania Przestrzeni w kategorii gmin miejskich w roku 2019, za pomysł i konsekwentne działanie w niełatwym okresie wyludniania się miasta. Wręczenie nagród odbyło się 14 listopada w Kielcach, w ramach Kongresu Polityki Miejskiej. Pamiątkowy dyplom odebrał burmistrz Gabriel Tobor.

Jury doceniło starania gminy w kształtowaniu przestrzeni miejskiej w sposób zapewniający stałe podnoszenie komfortu życia mieszkańców, rozwój gospodarczy i poprawę jakości przestrzeni publicznych. Oprócz naszego miasta tytuł został przyznany również miastom: Gdańsk, Gliwice, Świdnica i Stary Sącz.

Tematem przewodnim trzeciej edycji konkursu była „Wizja miasta”, rozumiana jako pomysł na przestrzeń i sposób jego realizacji. Zbadane i ocenione zostały zagadnienia dotyczące m.in.: realizowanej wizji miasta, działań promujących planowanie i zarządzanie przestrzenią z szerokim udziałem społeczeństwa, oszczędnego gospodarowania przestrzenią, ochrony zabytkowych fragmentów miasta i rewitalizacji. Celem konkursu była identyfikacja i promocja miast dbających o zasadę zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu przestrzenią. Organizatorom zależy na wzmocnieniu profesjonalizmu i podnoszeniu kompetencji administracji w zakresie zarządzania przestrzenią miast, a także na kreowaniu pozytywnego wizerunku władz samorządowych. ■

Niech żyje górniczy stan

➤➤ str. 1

Po jej zakończeniu, burmistrz Gabriel Tobor oraz Władysław Twardowski – Prezes Klubu Emerytów Górniczych w Radzionkowie, złożyli kwiaty pod figurą św. Barbary oraz przy tablicach poświęconych górnikom z naszego miasta, którzy zginęli w czasie „szychty”.

Następnie, delegacje udały się do miniskansenu górniczego w Rojcy, gdzie złożyły wiązanki kwiatów. Krótkie nabożeństwo odprawił ks. Eugeniusz Krawczyk – proboszcz parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Rojcy.

Tradycyjnie, po części oficjalnej, obchody przeniosły się do restauracji Figaro. W biesiadzie brali udział byli i obecni górnicy. Była to okazja do wspomnień oraz rozmów – nie tylko o górnictwie. ■

Dzieciaki na start!

Rozpoczął się Radzionkowsko-Bytomski Cykl Biegów! Dwie pierwsze imprezy odbyły się już w mocno jesiennej aurze – 16 i 23 listopada na terenie radzionkowskiego Ogrodu Botanicznego.

Łącznie, w obu biegach wzięło udział 130 dzieci, które miały do pokonania zróżnicowane dystanse – dostosowane do wieku. Każdy młody biegacz, w zależności od zajętego miejsca, otrzymywał odpowiednią liczbę punktów do klasyfikacji generalnej. ■

Kolejny maraton za nami!

Można mówić o małym jubileuszu. Po raz piąty na Księżej Górze, odbył się Sztafetowy Maraton Miast i Gmin. Biegacze rywalizowali 12 października.

Na starcie stanęły 82 zespoły, składające się z pięciu zawodników. Drużyny przybyły z całego województwa. Nie zabrakło także reprezentacji z Dobrego Miasta – miasta partnerskiego Radzionkowa.

Każdy z zawodników miał do pokonania cztery ponad dwukilometrowe pętle rozłożone na dwie części. W ostatecznym rozrachunku, najlepszy czas – 2 godz. 30 min. 51 sek. „wykręciła” ekipa Bytomskich Ślimoków. Indywidualnie, najlepszym wynikiem może pochwalić się Piotr Mrachacz z zespołu Szybkie Fufulce, który osiągnął wynik 28 min. 14 sek. Wśród pań, najszybciej pobięła Agata Falana z Lecymy Duró 1, która cztery okrążenia pobięła w czasie 36 min. 56 sek. ■

Zagrali dla Niepodległej

Początek listopada w MOSiRze nieodłącznie kojarzy się wszystkim z Mistrzostwami Radzionkowa w Piłce Nożnej Halowej z okazji Dnia Niepodległości. Tegoroczny turniej odbył się w sobotę, 9 listopada. Do walki stanęło dziewięć drużyn. W ostatecznym rozrachunku, pierwsze miejsce zdobył debiutujący zespół DANMARKUŚ Chorzów. Srebrne medale wywalczyła ekipa PRYZMAT Zabrze, a na trzecim stopniu podium uplasowali się zawodnicy CMB CEVAHIR z Tarnowskich Gór. ■

Zapowiedź

Ciderplas już w lutym!

Jubileuszowa, 10 edycja Amatorskiej Ligi Siatkówki Ciderplas rozpocznie się już w lutym 2020 roku. Na zgłoszenia organizatorzy czekają już teraz.

Wszystkie informacje dotyczące ligi można znaleźć na stronie www.mosir.radzionkow.pl w zakładce Ciderplas. ■

Piknik „Pierwsza miła dla Marty”

Wspólne wysiłki uczniów, rodziców i nauczycieli przerosły nasze wyobrażenia. To, co się wydarzyło 24 listopada podczas pikniku charytatywnego „Pierwsza miła dla Marty”, zorganizowanego przez Szkołę Podstawową nr 2 im. Jana Pawła II w Radzionkowie jest potwierdzeniem, że dobro niesione dla drugiego człowieka daje radość, ogrom satysfakcji i wymierny efekt. Uczniowie poczuli, że ich praca jest wartością, rodzice mogli zobaczyć, jak cenne jest współdziałanie, a nauczyciele doświadczyli, jak duży mają wpływ na tworzenie wspólnoty szkolnej. Zebraliśmy 21 182,20 zł. ■

Justyna Urbańska, Wicedyrektor SP 2 Radzionków

Daria i Alex promują swoją szkołę

Ósmoklasiści ze Szkoły Podstawowej nr 4 – Daria Müller i Alex Harwig – laureaci konkursu gwary „Przidom do nos po niszporach”, promują szkołę w regionie poprzez kultywowanie śląskich tradycji i śląskiej mowy. 3 grudnia uczniowie zaprezentowali swoje konkursowe monologi na akademii z okazji Dnia Górnika w Zespole Szkół Specjalnych w Radzionkowie, zaś 4 grudnia Alex wystąpił na Akademii Barbórkowej Spółki WĘGŁOKOKS KRAJ w Piekarach Śląskich. ■

Janina Wilczek

Wiem wszystko

28 listopada uczniowie Szkoły Podstawowej nr 4 w Radzionkowie brali udział w międzyszkolnym konkursie wiedzy „Wiem wszystko”, organizowanym przez Zespół Szkół w Bytomiu Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Katowicach.

Nasi zwycięzcy: Julia Kowalik, Bartek Nycz, Jakub Baran, którzy byli bezkonkurencyjni i pokonali przeciwników w efektywnym stylu, najczęściej trafiali na pytania z chemii i informatyki. Walka była bardzo wyrównana. Po ośmiu rundach dwie drużyny z największą liczbą punktów, czyli nasi uczniowie oraz ich koledzy ze Szkoły Podstawowej nr 33 z Bytomia, musiały zmierzyć się w dogrywce, która miała formę podobną do rzutów karnych. ■

Aleksandra Czmok

Nie taka chemia straszna...

W pracowni chemicznej LO im. Powstańców Śląskich w Radzionkowie eksperymentują nie tylko licealiści. Uczniowie klas ósmych również mają okazję do udziału w zajęciach laboratoryjnych. Gościły już u nas cztery grupy uczniów z radzionkowskich szkół podstawowych. Była też grupa z Orzecha i Bytomia. Dzięki nowoczesnemu wyposażeniu pracowni, uczniowie mogli samodzielnie, ale pod okiem fachowców, przeprowadzać eksperymenty dotyczące treści realizowanych w szkole podstawowej. ■

Sabina Andruszyn

Wspominając wydarzenia sprzed 80 lat...

W tym roku minęła osiemdziesiąta rocznica wybuchu II wojny światowej. Z tej okazji do redakcji spłynęły wspomnienia Łucjana Sobkowiaka – mieszkańca Radzionkowa, który w chwili wybuchu działań wojennych miał sześć lat. Pan Łucjan, mieszkający na stałe we Francji, postanowił podzielić się z czytelnikami swoimi wspomnieniami z tamtych tragicznych wydarzeń. W bieżącym numerze zamieszczamy pierwszą część jego wspomnień.

Rok 1939. Wstąpiłem do drużyny zuchów przy szkole numer 1 imienia Adama Mickiewicza. Jako sześciolatek od dłuższego czasu z moim starszym bratem słuchaliśmy, jak nasi rodzice często mówili między sobą o możliwości wojny z Niemcami. Jako dziecko nie rozumiałem i nie wiedziałem, co to jest wojna. Byłem tymi dyskusjami bardzo przejęty i w nocy miałem trudności ze spaniem. Raz w czasie snu śniła mi się wojna w postaci basenu kąpielowego wypełnionego po brzegi krwią, w którym kąpali się żołnierze niemieccy (potem okazało się to rzeczywistością; lała się krew niewinnych ludzi pomordowanych w ciągu pięciu lat). Ten obraz we śnie pozostał mi do dzisiaj. Opowiedziałem ten sen mojej Mamie, która mnie uspakajała, tłumacząc, że to sen z mora. Ojciec – zawodowy wojskowy na emeryturze raczej był przekonany, że wojna wybuchnie i że Hitler zaatakuje Polskę. Moi rodzice i nasi znajomi przygotowywali się do tej możliwości i organizowali zapasy takich produktów, które mogły być magazynowane na dłuższy okres. Mieli doświadczenie z pierwszej wojny światowej. Pamiętam, że mojemu ojcu udało się kupić worek mąki o wadze 100 kilogramów. Worek stał na strychu w suchym miejscu i, jak potem się okazało, służył nam przez całą wojnę.

Ojciec pracujący jako kolejarz-celnik na granicy polsko-niemieckiej w Chorzowie został na nowo powołany do wojska do swojego 11. pułku piechoty w Tarnowskich Górach. Również w tym samym pułku służył chorąży mieszkający w naszym sąsiedztwie. Często przychodził do mojego ojca i razem obmyślali oraz zastanawiali się, jak będzie, gdy wojna wybuchnie i jak Polska ma się bronić. Wyczułem z tych spotkań dyskusyjnych, które moje uszy rejestrowały, bo mnie to interesowało, że sytuacja rodzin wojskowych jest dość delikatna. Mieszkaliśmy na Górnym Śląsku w Radzionkowie, zaledwie 3 km od granicy polsko-niemieckiej. Nastroje wśród ludzi były różne. Wyczuwałem, że byli wśród naszych bliskich znajomych, tacy, którzy czekali na przyjscie Niemców, szczególnie ci, którzy znaleźli pracę w kopalniach po stronie niemieckiej. Moi rodzice i kilku naszych bliskich znajomych myślało o wyjeździe z Radzionkowa, nie chcąc być narażonym na osobiste ataki, szczególnie przez byłych żołnierzy powołanych do odbycia obowiązkowej służby wojskowej pod komendą mojego ojca w 11. pułku piechoty w Tarnowskich Górach.

Razem z bratem obserwowaliśmy Mamę, bardzo zdenerwowaną tą sytuacją. Wiedziała, że jej mąż zostanie powołany do wojska i pójdzie walczyć w obronie Polski. Zdawała sobie sprawę z powagi sytuacji, biorąc pod uwagę, że będzie musiała zająć się trójką dzieci, a szczególnie sześciomiesięczną córką. ... ■

Ciąg dalszy wspomnień opublikujemy w kolejnym wydaniu Kuriera.

Nowe roślinne kolekcje

Kolejny sezon wegetacyjny w Śląskim Ogrodzie Botanicznym za nami. Co udało się zrobić w tym roku?

Dzięki dofinansowaniu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, nasadzonych zostało ponad 720 sadzonek drzew i krzewów oraz 1240 cebul. Celem akcji było zwiększenie bioróżnorodności, atrakcyjności i potencjału edukacyjnego ogrodu botanicznego, co będzie można sprawdzić już najbliższej wiosny. Założone zostały nowe kolekcje siedliskowe, takie jak: paprocie siedlisk leśnych, buczyna oraz ogród skalny, a także wzbogacono kolekcje już istniejące, m.in. dosadzono ciekawe gatunki i odmiany w ciepłolubnych zakrzewieniach, a w sadzie powstał warzywnik.

Jedną z ciekawszych, jest kolekcja skupiająca rodzime paprocie siedlisk leśnych, założona w części zadrzewionej ogrodu, gdzie po odchwaszczeniu i usunięciu podrostu gatunków inwazyjnych, nawieziono próchniejące kłody i karpiny. Przygotowano również miejsca pod paprocie o szczególnych wymaganiach siedliskowych – stanowiska ze skałą wapienną oraz z serpentynitem, który został specjalnie w tym celu przywieziony z Dolnego Śląska. Paprocie pozyskano zarówno ze stanu dzikiego, jak i z innych ogrodów botanicznych (gatunki chronione, rzadkie, zagrożone). W sumie zgromadzono 148 osobników/kęp z 14 gatunków paproci, wśród których warto zwrócić uwagę na gatunki takie jak: zanokcica klinowata, długosz królewski czy zachylnik błotny.

Cieplolubne zakrzaczenia założono w formie pasów w kilku miejscach ogrodu, łącznie na ok. 700 m² powierzchni, głównie wzdłuż ogrodzeń oraz na stromych skarpach. Zasadzono m.in. pospolite, ale atrakcyjne przyrodniczo gatunki: śliwę tarninę, głóg dwuszyjkowy, ligustr zwyczajny, forsycję, kalinę koralową, trzmielinę zwyczajną, szakłak pospolity, klon polny, rokitnik. Są one niewielkich rozmiarów, dzięki czemu łatwiej się przyjmują, a że są to gatunki szybko rosnące, powinny w stosunkowo krótkim czasie zacząć spełniać swoją rolę – estetyczną oraz biocenotyczną. Na podziwianie kolejnej kolekcji, buczyny, trzeba będzie poczekać dłużej, bo posadzone tu gatunki lasotwórcze (100 sztuk buka, 20 sztuk graba) stanowią dopiero jej zaczątek – wraz ze wzrostem drzew, w kolejnych latach, wprowadzane będą gatunki charakterystyczne dla runa w tym typie lasu.

Edukacyjną kolekcję niskich bylin ogrodu skalnego wykonano w sąsiedztwie Regionalnej Stacji Edukacji Ekologicznej na skarpie o powierzchni około 26 m². Po usunięciu ażurowych betonowych płyt, nawiezieniu ziemi oraz ułożeniu elementów podłoża, tj. kamieni wapiennych, grysu granitowego i bazaltowego, nasadzono

ok. 185 sztuk bylin, dbając o jak największą różnorodność gatunkową. Uzupełnieniem tej kolekcji są gatunki rodzime wykazujące ciekawe przystosowania do przetrwania niekorzystnych warunków (m.in. suszy i wysokiej temperatury), np.: rozchodnik ostry i szczyrzedowy, szczotliha siwa, goździk siny, przetacznik kłosowaty.

Cele edukacyjne przyświecały również utworzeniu warzywnika w obrębie sadu. Zgromadzono tu wiele gatunków warzyw oraz ziół i roślin przyprawowych, powszechnie spotkanych na naszych stołach, ale często już nierozpoznawanych przez najmłodszych. Przyjrzeć się tu można także nieco mniej popularnym roślinom użytkowym, takim jak np. amarantus czy topinambur. Dodatkowo, jako swego rodzaju ciekawostkę dla wielu, wprowadzono gatunki znane zazwyczaj jako ozdobne, ale o jadalnych kwiatach, m.in. nasturcje, aksamitki, nagietki czy ogórecznik. Nie bez znaczenia jest, że są to gatunki miododajne, długo i obficie kwitnące, więc przyjazne pszczołom oraz innym zapylaczom. Towarzyszą im krzewy owocowe, w tym wśród tych świeżo posadzonych – pigwowce (pośredni i wspaniały), malina ponętna i mahonia pospolita.

Wiosną warto wypatrywać nowych gatunków i odmian także w kolekcjach ozdobnych – wśród gatunków wczesnowiosennych nasadzono cebule cebulicy syberyjskiej, krokusa w czterech odmianach, śniedka baldaszkowatego, szafirka armeńskiego, puszkini białej oraz psiząba, a wśród gatunków preferujących kwaśne podłoże: kilka gatunków golterii, odmiany kiścienia i hebe oraz okazy sosny, mającej w przyszłości zakwaszać opadającymi igłami część kolekcji. Założono również rabatkę różnych odmian barwinków. Kolekcję dendrologiczną wzbogacono o ozdobne krzewy i drzewa, w tym rzadkie i ciekawe gatunki z różnych regionów świata. W kolejnych sezonach koniecznie trzeba więc odnaleźć na terenie ogrodu i przyjrzeć się katalpom (żółtkwiatowej, wielkokwiatowej), palecznikowi chińskiemu, judaszowcowi kanadyjskiemu, klonowi zielonokoremu, mikrobiocie chińskiej, indygowcowi sinemu, głogownikowi Frasera, akubie japońskiej, aralii sercowatej, oliwnikowi baldaszkowatemu i kilku innym nowościom. Natomiast późną wiosną oko powinny cieszyć różnobarwne liliowce – podarunek z Arboretum w Wojsławicach. I to liliowce nie byle jakie, bo warto wiedzieć, że wojsławickie arboretum jest największą i najlepiej prowadzoną kolekcją tej grupy roślin w Polsce oraz jedną z największych w Europie. W 2011 roku ta wzorcowa kolekcja została pozytywnie zweryfikowana przez komisję Polskiego Towarzystwa Ogródów Botanicznych i uzyskała status Kolekcji Narodowej.

Rzeczą godną podkreślenia jest też uczestnictwo Śląskiego Ogródu Botanicznego w programie „Florintegral – zintegrowana ochrona in situ i ex situ rzadkich, zagrożonych i priorytetowych gatunków flory na terenie Polski”. W jego ramach udało się wyhodować w Radzionkowie bardzo rzadkie, objęte ochroną prawną, takie gatunki jak: goździk siny, wilczomlec pstry (tylko 3-4 stanowiska naturalne w Polsce!), dzwonek syberyjski, zawilec wielkokwiatowy, turzyca wczesna. Częściowo wracają one do miejsc ich pozyskania, wzmacniając lokalne populacje, a częściowo pozostają w radzionkowskim ogrodzie, gdzie można je oglądać. A do odwiedzin w Ogrodzie zawsze zachęcamy, niezależnie od pory roku. ■

Julia Góra, Agata Smieja

Boże Narodzenie, 1931 rok

„To co mam i to czego nie mam
 Nawet to czego nie mam komu dać
 Zawsze jest komuś potrzebne
 Nierówni potrzebują siebie”

/ks. Jan Twardowski/

**Wszystkiego dobrego i miłości
 na czas Świąt Bożego Narodzenia,
 pomyślności w Nowym Roku.**

*życzy Justyna Konik
 dyrektor Centrum Kultury „Karolinka”
 wraz z pracownikami*

Jubileusz chóru Harfa

Chór Mieszany „Harfa” obchodzi w tym roku stulecie istnienia. Z tej okazji, 24 listopada w „Karolinie”, odbył się jubileuszowy koncert.

W trakcie występu, chórowi na scenie towarzyszyła orkiestra rozrywkowa „Power Of Winds” pod batutą Klaudiusza Janii, a chórzyci, którymi dyrygowała Barbara Stanisiz, zaprezentowali specjalnie na tę okazję przygotowany program. Nie brakowało wzruszeń, refleksji, ale i odznaczeń. Najbardziej zasłużeni chórzyci zostali wyróżnieni, a chór, jako instytucja, otrzymał między innymi odznakę „Zasłużony dla kultury polskiej” nadawaną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. ■

Wystawa szopek

Jak co roku w „Karolinie” będzie można podziwiać śląskie „betlyjki”. Tworzenie szopek śląskich to jedna z piękniejszych tradycji naszego regionu. Prace do konkursu przyjmowane są do 23 grudnia. Wystawa będzie otwarta od 27 grudnia do 31 stycznia. Ogłoszenie wyników Jury konkursowego oraz wręczenie nagród zaplanowano na 31 stycznia 2020 roku o godz. 17.00. Oceny szopek dokona Komisja Konkursowa złożona z przedstawicieli Organizatorów pod przewodnictwem etnografa reprezentującego Muzeum Górnośląskie w Bytomiu. ■

Koncert noworoczny

Burmistrz Miasta Radzionkowa Gabriel Tobor zaprasza 4 stycznia o godz. 16.00 na Koncert Noworoczny w wykonaniu Śląskiej Orkiestry Kameralnej.

W programie koncertu znajdą się znane i lubiane fragmenty z oper, operetek i musicali, muzyka filmowa oraz przeboje wiedeńskich salonów autorstwa rodziny Strausów. Koncert w wykonaniu Śląskiej Orkiestry Kameralnej pod dyktando Roberta Kabary uświetni między innymi genialny, wielokrotnie nagradzany w konkursach wokalnych w Londynie i Hamburgu, solista Opery w Zurichu – bas Piotr Lempa. Ostatnie wolne bilety, w cenie 30 zł, są dostępne w kasie Centrum Kultury „Karolinka” oraz na stronie: www.karolinka.art.pl. ■

Z czterech stron świata

Karnawałowa podróż muzyczna północ-południe, wschód-zachód to przebojowy program muzyki operowej i klasycznej z różnych stron świata! To wszystko już 22 lutego na deskach „Karolinki” w ramach koncertu karnawałowego „Muzyka z czterech stron świata”.

W programie spotkają się cztery różne żywioły muzyczne. Zapraszamy na mroźną, surową północ Europy, odmalowaną w skandynawskiej muzyce scenicznej Edvarda Griega i tradycyjnych fińskich pieśniach wielogłosowych. Nie zabraknie znanych motywów „Pieśni Solvejgi” i „W grocie króla gór” z baletu „Peer Gynt”. Wprost z północy przeniesiemy Państwa na gorące, żywiołowe, pulsujące tanecznymi rytmami południe Europy. Złote lata włoskiego belcanta przypomną komediowe, żartobliwe sceny z oper Gioacchino Rossiniego („Cyrylik sewilski”, „Kopciuszek”), zaś nieposkromiony hiszpański charakter zagości w scenach i fortepianowej fantazji na motywach opery „Carmen” Georges Bizeta.

Drugą część koncertu wypełni konfrontacja nasyconej uczuciowością muzyki rosyjskiej z przebojowym amerykańskim show prosto z Broadway’u. Usłysz Państwo fragmenty słynnych „Obrazków z wystawy” Modesta Musorgskiego oraz sceny zbiorowe z oper Aleksandra Borodina („Tańce połowieckie” z opery „Książę Igor”), Piotra Czajkowskiego (scena na balu z opery „Eugeniusz Oniegin”) i Sergiusza Rachmaninowa (chór z opery „Aleko”). Karnawałowa zabawa w amerykańskim stylu to kompozycje fortepianowe ojca muzyki jazzowej George’a Gershwin („Błękitna rapsodia”) oraz hity wszechczasów – piosenki i chóry z musicali „Skrzypek na dachu” „The Cats” i „Pippin”!

Wyjątkowy program karnawałowy skomponowano wyłącznie z utworów ansamblowych oraz muzyki na fortepian solo. Ten wyjątkowy wieczór spędzą Państwo w towarzystwie sześciu śpiewaków operowych, znakomitych solistów z Pragi, Krakowa i Wrocławia. Całość oprawi wirtuozowska gra fortepianowa w wykonaniu Przemysława Winnickiego oraz słowo wiążące. Serdecznie zapraszamy w tę niepowtarzalną muzyczną podróż na cztery strony świata! ■

Dzień Uśmiechu

W piątek 4 października obchodziliśmy w SP nr 2 Światowy Dzień Uśmiechu. Każdy wchodzący do szkoły otrzymał wesołą buźkę i słodki poczęstunek. Uczniowie tego dnia przyszli do szkoły ubrani w radosne, kolorowe barwy. Wielu z nich ubrało także jakiś garderobiany detal, którego zadaniem było wywołać uśmiech na twarzy innych. I udało się! Chcieliśmy tym samym przekonać siebie i innych, że człowiek radosny to człowiek szczęśliwszy. Warto się śmiać częściej i zarażać śmiechem innych. ■

Grażyna Brewko

SP 2 wielkie sukcesy lekkoatletyczne ma!

Sezon letnio-jesienny obfitował w liczne sukcesy naszych lekkoatletów.

Już we wrześniu podczas Mistrzostw Radzionkowa w „Sztafetowych Biegach Przełajowych” nasze drużyny lekkoatletyczne z klas VI i młodszych zdobyły drugie miejsce i tytuł wicemistrza Radzionkowa. Z kolei klasy VII i VIII pokonały wszystkie radzionkowskie szkoły podstawowe, zdobywając tym samym tytuł Mistrza Radzionkowa, który dał nam awans do kolejnego etapu, czyli zawodów powiatowych. W powiecie również nie było konkurenta dla naszych lekkoatletów. Nie dość, że pokonaliśmy wszystkie najlepsze drużyny powiatu tarnogórskiego (z Miedar, Świerklańca, Kalet, Krupskiego Młyna, Zbroslawic i Potępy), to jeszcze udało nam się dublować niektóre z nich na trasie biegu. Z Borszowic wyjechaliśmy z dwoma złotymi medalami i tytułem Mistrza Powiatu Tarnogórskiego w kategorii dziewcząt i chłopców klas VII i VIII. Oczywiście, to zwycięstwo otwarło nam drogę do kolejnego etapu, czyli zawodów rejonowych. Po obfitych opadach deszczu, trasa biegu okazała się jeszcze bardziej wymagająca. Nawet w takich warunkach nasi dzielni chłopcy byli w stanie udowodnić, że należą do lekkoatletycznej czołówki. W konsekwencji wyjechaliśmy z Tarnowskich Gór ze srebrnym medalem i tytułem wicemistrza rejonu. Jesteśmy dumni z naszych zawodników. ■

Żyj zdrowo i kolorowo

Uczniowie Technikum nr 13 w Radzionkowie zainaugurowali cykl dni zdrowego odżywiania. Serwujemy, to co najlepsze, czyli smoothie i soki owocowo-warzywne. Degustujemy, smakujemy i wdrażamy do codziennej diety. Połączenie warzyw i owoców daje niesamowite rezultaty oraz porcję energii na sprostanie wyzwaniom każdego dnia. Na lekcjach biologii uczniowie oglądali pod mikroskopem preparaty ze skórki jabłek, a na przerwach zjadali się jabłkowymi pysznościami i poznawali informacje o dobroczynnym wpływie jabłek na organizm człowieka. ■

Ewa Mann

Młodzi hotelarze

Młodzież z Technikum nr 13 w Radzionkowie, rozpoczynając naukę zawodu odwiedziła nowy, czterogwiazdkowy obiekt hotelowy w Bytomiu – Seven Hotel, wybudowany w miejscu starej kamienicy. Na każdym piętrze można odnaleźć nawiązania do historii miasta i regionu. Menager hotelu przeprowadził interaktywną prelekcję z pokazem nt. czynności wykonywanych przez gastronomię hotelową. Uczniowie mogli spróbować swoich sił w roli kelnera i sommeliera. Duże wrażenie zrobiła na uczniach letnia restauracja na trasie widokowym, gdzie serwowane są posiłki, podczas których goście mogą podziwiać modernistyczną i postindustrialną panoramę Bytomia. ■

Ewa Mann

Wizyta na lotnisku

Uczniowie kierunku technik eksploatacji portów i terminali w Technikum 13 w Radzionkowie uczestniczyli w wycieczce do Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków-Balice. Zobaczyli m.in. jak funkcjonuje lotnisko od wewnątrz, jak wygląda odprawa biletowo-bagażowa i jak odbywa się odprawa bezpieczeństwa. Chętni mogli sprawdzić się jako piloci w symulatorze lotów. ■

Ewa Mann

Odkrywamy Irlandię

Uczniowie Technikum nr 13 w Radzionkowie w listopadzie br. rozpoczęli miesięczne praktyki w Letterkenny. Podekscytowani wrażeniami po przylocie do Dublina zmierzli się z wyzwaniami lokalizacji miejsc, mieszkań i praktyk oraz adaptacji w odmiennym środowisku. Poznali irlandzkie rodziny, które będą ich gościć. To również doskonała okazja do rozmów, promowania polskich zwyczajów i kultury. Udział w projekcie ukierunkowany jest na zdobycie nowych doświadczeń zawodowych. Zatem dwudziestu uczniów, którzy kształcą się na kierunkach technik eksploatacji portów i terminali oraz technik hotelarstwa skonfrontuje swoją wiedzę z wymaganiami irlandzkich przedsiębiorców. Ogromnie cenne są lekcje języka angielskiego pod okiem lektorów. Realizowane w naturalnych warunkach, dopasowane do poziomu uczestników, przygotowują do uzyskania międzynarodowego certyfikatu Trinity College London. Nie zabraknie chwil ze zwiedzaniem najbardziej atrakcyjnych turystycznie miejsc, między innymi niezwykle urokliwego Giant's Causeway. ■

Krystyna Dziuk

Zajęcia laboratoryjne na Politechnice Śląskiej

14 listopada br., uczniowie LO im. Powstańców Śląskich w Radzionkowie uczestniczyli w zajęciach laboratoryjnych przygotowanych przez pracowników Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii Politechniki Śląskiej w Katowicach. Uczniowie przygotowujący się do matury z chemii, samodzielnie wykonywali doświadczenia chemiczne, korzystając z profesjonalnego sprzętu laboratoryjnego i pomocy pracowników Politechniki Śląskiej. Doświadczenia dotyczyły wytrącania osadów, reakcji redoks i sporządzania roztworów o określonym stężeniu. ■

Na podium

25 października br. uczniowie radzionkowskiego LO wzięli udział w IV Mistrzostwach Powiatu Tarnogórskiego Szkół Średnich w Badmintonie w ramach XIX edycji Powiatowej Licealiady.

Licealna drużyna wystąpiła w składzie: Aleksandra Jagosz, Sara Bieńko, Weronika Zawada (juniorki); Jakub Swoboda, Marek Golus, Szymon Czubasiewicz (juniorzy). Po przywitaniu i rozpoczęciu zawodów przez organizatora, drużyny zaczęły grać według określonych wcześniej zasad. W rozgrywkach (dwa single oraz debel) zwyciężyła drużyna, która wygrała trzy mecze, zdobywając tym samym 3 pkt. Walka była zacięta. Nasze dziewczyny, ulegając zespołowi „Gastronomika” i wygrywając z reprezentacją Zespołu Szkół Artystyczno-Projektowych w fazie grupowej, zmierzyły się w meczu o trzecie miejsce z reprezentacją „Staszica”. Juniorki wygrały 3:0 i zajęły III miejsce na podium, chłopcy niestety uplasowali się tuż za podium – na IV miejscu. Serdecznie gratulujemy naszym uczniom, dziękujemy za zaangażowanie i z niecierpliwością oczekujemy kolejnych sukcesów. ■

Stawiamy na języki

Znajomość języków obcych, a przede wszystkim angielskiego, to podstawa we współczesnym świecie. Każdy wie, że biegłe posługiwanie się innym językiem nie jest sprawą łatwą ani szybką. Wymaga wiele czasu i energii... W tym zadaniu naszym dzieciom wychodzi naprzeciw Szkoła Podstawowa nr 4, gdzie od tego roku wprowadzono innowację z języka angielskiego.

W roku szkolnym 2019/2020 rozpoczęto innowację z języka angielskiego w klasie I oraz V. Uczniowie uczą się języka w zwiększonym wymiarze godzin – do pięciu tygodniowo – i nie tylko rozszerzają zdolności językowe poprzez naukę, ale również będą uczestniczyć w projektach oraz przedsięwzięciach międzynarodowych typu e-twinning, Aiesec, mystery skype. Dzieci w klasach rozszerzonych chętnie rozpoczęły naukę, są pełne zapału i energii do pracy. W przyszłym roku chcielibyśmy kontynuować innowację z języka angielskiego w kolejnych klasach: I i IV, a w VII otworzyć klasę dwujęzyczną, w której uczniowie będą mogli rozwijać się językowo, nie tylko na lekcjach z angielskiego, ale także na dwóch przedmiotach lekcyjnych, częściowo prowadzonych w języku angielskim. Mamy nadzieję, że te plany i założenia uda się zrealizować, a nauka języków obcych stanie się dla uczniów czasem przynoszącym wiele korzyści i radości. ■

Anna Maćkowska

Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia

W dniach 4-11 października królowała w SP nr 2 tabliczka mnożenia. Włączyliśmy się w międzynarodowe obchody ćwicząc i oceniając opanowanie tej ważnej umiejętności. Uczniowie nie znali ani dnia, ani godziny, kiedy przyszło im spotkać nasze uczniowskie patrole sprawdzające, jak to z tym liczeniem jest naprawdę. Liczyliśmy po niemiecku, angielsku, hiszpańsku, na przyrodzie, historii i geografii, z piłką, śpiewem i rysowaniem. Rodzice również mieli możliwość przypomnienia sobie tabliczki mnożenia. W Urzędzie Miejskim sprawność liczenia sprawdzała klasa 5d ze swoim wychowawcą Panem Robertem Toborem. ■

Grażyna Brewko

INFORMACJA

Informuję, iż w dniu 24 października 2019 roku na XII sesji Rada Miasta Radzionków podjęła następujące uchwały:

1. Uchwałę Nr XII/128/2019 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Radzionków na lata 2019-2029;
2. Uchwałę Nr XII/129/2019 w sprawie zmian w budżecie miasta Radzionków na 2019 rok;
3. Uchwałę Nr XII/130/2019 w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej, procedury uchwalania budżetu miasta Radzionków oraz materiałów informacyjnych towarzyszących budżetowi;
4. Uchwałę Nr XII/131/2019 w sprawie nadania Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzionkowie.

Informuję, iż w dniu 28 listopada 2019 roku na XIII sesji Rada Miasta Radzionków podjęła następujące uchwały:

1. Uchwałę Nr XIII/132/2019 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Radzionków na lata 2019-2029;
2. Uchwałę Nr XIII/133/2019 w sprawie zmian w budżecie miasta Radzionków na 2019 rok;
3. Uchwałę Nr XIII/134/2019 w sprawie stawek podatku od środków transportowych na terenie miasta Radzionków na rok 2020;
4. Uchwałę Nr XIII/135/2019 w sprawie stawek podatku od nieruchomości na terenie miasta Radzionków na rok 2020;
5. Uchwałę Nr XIII/136/2019 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego zawarcia umowy dzierżawy na czas nieoznaczony;
6. Uchwałę Nr XIII/137/2019 w sprawie wyrażenia zgody na zamianę gruntów;
7. Uchwałę Nr XIII/138/2019 w sprawie zmiany Uchwały Nr VII/69/2019 Rady Miasta Radzionków z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności;
8. Uchwałę Nr XIII/139/2019 w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Programu usuwania wyrobów azbestowych z terenu Miasta Radzionków”;
9. Uchwałę Nr XIII/140/2019 w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania;
10. Uchwałę Nr XIII/141/2019 w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Radzionków na lata 2020-2022”;
11. Uchwałę Nr XIII/142/2019 w sprawie programu współpracy na rok 2020 Miasta Radzionków z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego;
12. Uchwałę Nr XIII/143/2019 w sprawie utraty mocy uchwały Nr XX/186/2000 Rady Miejskiej w Radzionkowie z dnia 28 grudnia 2000r. w sprawie ustanowienia nagrody Przewodniczącego Rady Miasta Radzionków.

Uchwały wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Radzionków na okres 14 dni, a także dostępne są na stronie www.bip.radzionkow.pl

Sekretarz Miasta Radzionków
mgr inż. Rudolf Sobczyk

Uchwała Nr XIII/134/2019 RADY MIASTA RADZIONKÓW

28 listopada 2019 r.

w sprawie stawek podatku od środków transportowych na terenie miasta Radzionków na rok 2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1, art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.), art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 ze zm.).*(1) Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

1. dyrektywy 92/106/EWG z dnia 7 grudnia 1992 r. w sprawie ustanowienia wspólnych zasad dla niektórych typów transportu kombinowanego towarów między państwami członkowskimi (Dz. Urz. WE L 368 z 17.12.1992 r.),
2. dyrektywy 1999/62/WE z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie pobierania opłat za użytkowanie niektórych typów infrastruktury przez pojazdy ciężarowe (Dz. Urz. WE L 187 z 20.07.1999 r.). Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie – z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej – dotyczą ogłoszenia tych aktów w dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

Rada Miasta Radzionków uchwała, co następuje:

§ 1.

Określa się wysokość stawek podatku od środków transportowych na rok 2018 w następującej wysokości:

1) od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej:

- a) powyżej 3,5 tony i poniżej 12 ton:
  - powyżej 3,5 tony do 5,5 tony włącznie – 346 zł
  - powyżej 5,5 tony do 9 ton włącznie – 602 zł
  - powyżej 9 ton i mniej niż 12 ton – 748 zł

b) równej lub wyższej niż 12 ton:

dopuszczalna masa całkowita w tonach		zawieszenie osi pneumatyczne lub równoważne	inny system zawieszenia osi
		<i>stawka podatku w złotych</i>	
		2 osie	
nie mniej niż	mniej niż		
12	15	842	906
15		906	1 526
		3 osie	
12	21	972	1 036
21		1 238	1 922
		4 osie i więcej	
12	29	1 270	2 016
29		2 016	2 992

2) od ciągnika siodłowego lub balastowego przystosowanego do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów:

a) od 3,5 tony i poniżej 12 ton – 766 zł

b) równej lub wyższej niż 12 ton:

dopuszczalna masa całkowita w tonach		zawieszenie osi pneumatyczne lub równoważne	inny system zawieszenia osi	
			stawka podatku w złotych	
nie mniej niż	mniej niż	2 osie		
12	31	842	1 122	
31		1 722	2 364	
		3 osie i więcej		
12	40	1 520	2 102	
40		2102	2954	

3) od przyczepy lub naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego – 432 zł,

4) od przyczepy lub naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego:

dopuszczalna masa całkowita w tonach		zawieszenie osi pneumatyczne lub równoważne	inny system zawieszenia osi	
			stawka podatku w złotych	
nie mniej niż	mniej niż	1 oś		
12	25	468	482	
25		496	684	
		2 osie		
12	28	516	578	
28	33	750	1 036	
33	38	1 036	1 576	
38		1 402	2 076	
		3 osie i więcej		
12	38	826	1 148	
38		1 150	1 564	

5) od autobusu:

liczba miejsc (poza miejscem kierowcy)	autobusy	
	stawka podatku w złotych	
mniej niż 22 miejsca	516	
równej lub większej niż 22 miejsca	568	

§ 2.

Traci moc Uchwała Rady Miasta Radzionków Nr II/20/2018 z dnia 29 listopada 2018r.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Radzionków.

§ 4.

Uchwała podlega opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 roku.

Uchwała Nr XIII/135/2019 RADY MIASTA RADZIONKÓW

z dnia 28 listopada 2019 r.

w sprawie stawek podatku od nieruchomości na terenie miasta Radzionków na rok 2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1, art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019r. poz. 506 ze zm.), art. 5 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 ze zm.) * (1) Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

1. dyrektywy 92/106/EWG z dnia 7 grudnia 1992 r. w sprawie ustanowienia wspólnych zasad dla niektórych typów transportu kombinowanego towarów między państwami członkowskimi (Dz.Urz. WE L 368 z 17.12.1992),
2. dyrektywy 1999/62/WE z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie pobierania opłat za użytkowanie niektórych typów infrastruktury przez pojazdy ciężarowe (Dz.Urz. WE L 187 z 20.07.1999). Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie – z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej – dotyczą ogłoszenia tych aktów w dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

Rada Miasta Radzionków uchwała, co następuje:

§ 1.

Określa się wysokość stawek podatku od nieruchomości na rok 2020 w następującej wysokości:

- 1) od 1 m² powierzchni gruntów:
  - a) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków - 0,87 zł;
  - b) pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego - 0,36 zł;
  - c) zakwalifikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako drogi, oznaczone symbolem „dr” położonych na terenie gospodarstwa rolnego - 0,01 zł;
  - d) niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, o których mowa w ustawie z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2018 poz. 1398 oraz z 2019r. poz.730) i położonych na terenach dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli do dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego - 0,36 zł;
- 2) od 1 ha powierzchni pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych - 4,79 zł;
- 3) od 1 m² powierzchni użytkowej budynków lub ich części:
  - a) mieszkalnych - 0,74 zł;
  - b) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej - 22,22 zł;
  - c) zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym - 11,16 zł;
  - d) związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń - 4,87 zł;
  - e) pozostałych w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego - 8,00 zł;
- 4) od budowli - 2% wartości określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 3-7.

§ 2.

Traci moc uchwała Rady Miasta Radzionków Nr II/21/2018 z dnia 29 listopada 2018 roku.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Radzionków.

§ 4.

Uchwała podlega opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 roku.

Przewodniczący Rady
mgr inż. **Stefan Hajda**

Komunikat

W związku ze zbliżającym się okresem zimowym Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. przypomina o obowiązku dokonania przez właścicieli i administratorów nieruchomości na terenie gminy Radzionków przeglądu wewnętrznej instalacji wodociągowej i zabezpieczenia jej przed zamarznięciem, a w szczególności o:

- odwodnienia przewodów doprowadzających wodę do ogrodów, garaży, budynków gospodarczych, basenów, fontann, studzienek wodomierzowych, itp.;
- ocieplenia instalacji i wodomierzy znajdujących się w studzienkach i pomieszczeniach nieogrzewanych;
- zapewnienia dostępu do armatury usytuowanej na terenach prywatnych (zasowy, studnie wodomierzowe);
- oczyszczania zasuw, hydrantów i włączów kanalizacyjnych usytuowanych w pasie drogo-

wym z liści, a w okresie zimowym ze śniegu. Jednocześnie zwraca się uwagę, że w razie rozrwania lub uszkodzenia wodomierza z powodu jego niezabezpieczenia przed okresem zimowym, Odbiorca poniesie koszty związane z zakupem nowego wodomierza, ponownym jego montażem oraz oplombowaniem.

W przypadku zaobserwowania zamarznięcia lub wycieku z wodomierza Odbiorca usług zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia Przedsiębiorstwa pod numerami telefonów:

Pogotowie wod.- kan. tel. 603-869-262
Dział Techniczny (32) 38-88-771 lub (32) 38-88-772
Obsługa Klienta: (32) 38-88-756

Sprawy związane z zamarznięciem instalacji wewnętrznej w budynkach wielolokalowych należy kierować w pierwszej kolejności do zarządcy budynku. ■

Dzień otwarty oczyszczalni

Mieszkańcy, zainteresowani tym, jak funkcjonuje Oczyszczalnia „Centralna” w Radzionkowie-Rojcy, mogli się o tym przekonać 20 listopada. Tego dnia zorganizowany został Dzień Otwarty placówki.

Zwiedzający mogli zobaczyć jak działa zakład, a także poznać proces produkcji prądu z gazu powstającego w efekcie oczyszczania ścieków.

Na prośbę mieszkańców, pięć dni później – 25 listopada, odbyło się merytoryczne spotkanie kierownika Bartłomieja Zycha z przedstawicielami mieszkańców, którzy podzielili się swoimi spostrzeżeniami i sugestiami, co do możliwości modernizacji oczyszczalni. ■

Bądź gotowy na alarm smogowy

Smog, niska emisja, zanieczyszczone powietrze, zagrożenie dla zdrowia i życia, nowotwory i zgony na skutek życia w smogu – te hasła krzyczą do nas z telewizyjnych reportaży, internetowych newsów czy prasowych nagłówków.

Z jednej strony sukcesem jest, że fatalna jakość powietrza stała się tematem medialnym i społeczeństwo (chcę wierzyć, że znaczna jego część) uświadomiło sobie skalę tego problemu. Z drugiej jednak strony natłok informacji o smogu sprawia, że zaczynamy traktować kolejne doniesienia o przekroczeniach dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń z coraz większą dozą obojętności – wiemy, że w sezonie grzewczym stan powietrza jest zły, ale oddychać trzeba tym, co akurat „lata” w atmosferze. W ten sposób z niską emisją przechodzimy do porządku dziennego, w pewnej mierze także przez poczucie bezsilności wobec sąsiada truciciela. Ważne zatem jest – chociażby dla naszego zdrowia – wyłapanie z medialnego szumu tych informacji, które są istotne. Takimi ważnymi sygnałami, na które warto zwracać uwagę, są ostrzeżenia o wysokich stężeniach zanieczyszczeń (zazwyczaj pyłów zawieszonych) w atmosferze, nazywane alarmami smogowymi.

„Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego” nakłada na wszystkie gminy obowiązek powiadamiania społeczeństwa o ryzyku wystąpienia lub wystąpieniu przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń powietrza. Ostrzeżenia te wydawane są przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska na podstawie analizy danych z państwowej sieci czujników jakości powietrza i modelu prognozującego rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń w najbliższych godzinach i dobach, a następnie przekazywane są do gmin poprzez Powiatowe Centra Zarządzania Kryzysowego. W powiadomieniach określone są następujące poziomy ostrzegania: poziom I (żółty), to informacja o wystąpieniu w danym roku 35 dni z przekroczeniem dopuszczalnego stężenia zanieczyszczeń, natomiast poziom II (tzw. ostrzegawczy – pomarańczowy) i poziom III (tzw. alarmowy – czerwony), to informacje o wystąpieniu wysokich stężeń zanieczyszczeń w ciągu ostatniej doby i/lub prognozie wystąpienia przekroczeń określonych poziomów zanieczyszczeń w ciągu najbliższych 24 lub 48 godzin. Gdy prognozowana jest dostateczna jakość powietrza ogłasza się poziom II, a gdy zła lub bardzo zła – poziom III.

Gmina powiadamia swoich mieszkańców o ogłoszonych poziomach zagrożenia dostępnymi kanałami, w tym na stronie internetowej miasta, w biuletynie informacji publicznej czy w aplikacji mobilnej EcoHarmonogram, a przede wszystkim przesyła informacje drogą elektroniczną bezpośrednio do podmiotów, gdzie przebywają osoby szczególnie narażone na skutki smogu, tj. do przedszkoli, szkół i placówek medycznych. Co daje taka informacja? Co prawda nie możemy wstrzymać się z oddychaniem na czas alarmu smogowego, ale gdy mamy możliwość wyboru wstrzymajmy się z aktywnością fizyczną na zewnątrz. Rezygnacja z treningu biegowego, wyjścia „na kije” czy rodzinnego spaceru w takie dni zdecydowanie wyjdzie nam na zdrowie, a intensywne przewietrzenie mieszkania absolutnie nie będzie oznaczało wpuśnięcia świeżego powietrza z dworu. Z kolei placówki oświatowe w dni z pomarańczowym czy czerwonym alertem powinny zrezygnować z wypuszczania swoich podopiecznych do ogrodu czy na plac zabaw, a także zaniechać wyjść z dziećmi na spacer po mieście. Ponadto w dni z ogłoszonym II lub III poziomem ostrzegania straż miejska intensyfikuje działalność kontrolną w zakresie przestrzegania zakazów spalania odpadów czy stosowania niektórych paliw (muły, flotokoncentraty i drobne miały węglowe, węgiel brunatny i wilgotne drewno). Służby miejskie pełnią dyżury również w weekendy, stąd gdy zostanie wydany komunikat o wystąpieniu lub ryzyku wystąpienia złego stanu powietrza, kontroli kotłowni można spodziewać się również w soboty, niedziele i święta.

Ze względu na obniżenie poziomów zanieczyszczeń, przy których pojawia się obowiązek informowania społeczeństwa, w obecnym sezonie grzewczym należy spodziewać się ogłaszania częstych alarmów smogowych – pierwsze takie sytuacje wystąpiły już w listopadzie. Pamiętajmy też, że prognozy wystąpienia znacznych przekroczeń opierają się na symulacjach komputerowych, które nie zawsze muszą się sprawdzać i lokalnie stan powietrza może nie być lepszy niż na przeważającym obszarze objętym ostrzeżeniem. Mogą też wystąpić sytuacje odwrotne – Inspekcja Ochrony Środowiska może nie ogłosić alarmu w danym dniu, a specyfika lokalnych warunków terenowych i pogodowych może doprowadzić do wystąpienia znacznych przekroczeń norm jakości powietrza. Z tego też względu warto obserwować wskazania miejskiego systemu monitoringu powietrza, który na bieżąco bada stężenie pyłów zawieszonych w powietrzu w naszym mieście. Dane te są dostępne chociażby na stronie internetowej www.panel.syngeos.pl czy w aplikacji mobilnej EcoHarmonogram. ■

Z noworocznymi życzeniami czystego powietrza

Michał Gwóźdź

Uwaga! Azbest

Mieszkańcy, którzy posiadają na swej nieruchomości azbest są zobowiązani do przedłożenia corocznie w terminie do dnia 31 stycznia do Urzędu Miasta Radzionków – informacji o wyrobach zawierających azbest. Jest to obowiązek wynikający z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest. Zgodnie z Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 oraz z przyjętym przez Radę Miasta Radzionków Programem usuwania wyrobów azbestowych z terenu miasta Radzionków, wszelkie wyroby azbestowe należy usunąć do końca 2032 r.

Druk informacji o wyrobach zawierających azbest jest dostępny w Wydziale Ekologii, gdzie rozpatrywane są również wnioski o udzielenie dotacji na usunięcie azbestu. Aktualna kwota dotacji, które są przyznawane osobom fizycznym to nie więcej niż 5.000,00 zł. ■

Ewa Łabno

Rośliny oczyszczające powietrze w domu

Nastala moda na oczyszczacze powietrza. Drogie urządzenia w domach stały się niejako monopolem w kwestii usuwania smogu z pomieszczeń. Warto więc przypomnieć o naturalnym konkurencie, jakim są rośliny doniczkowe.

Pod koniec lat 80. Amerykańska Agencja Kosmiczna NASA wzięła pod lupę potencjał niektórych roślin w związku z ich możliwościami do absorbowania niepożądanych związków chemicznych z powietrza. I tak przedstawiono listę gatunków, które najlepiej pochłaniają smog. Wielu może to zdziwić, ale wśród wytypowanych przez NASA są rośliny dobrze znane z naszych parapetów i ogrodów tj.: zielistka stemberga, bluszcz pospolity, nefrolepis wyniosły (czyli paprotka), anturium, skrzydłokwiat, a nawet gerbera czy chryzantema. Ponadto w ostatnim czasie pojawiły się w sprzedaży łatwe w domowej uprawie rośliny antysmogowe m.in. dracena wonna, dracena obrzeżona czy sansewieria gwinejska. ■

Te produkty powstają z surowców uzyskanych z recyklingu

Większość towarów, które kupujemy w sklepach, jest wykonana z plastiku, szkła, papieru oraz aluminium i innych metali, czyli tworzyw, które możemy ponownie wykorzystać. Posegregowane przestają być śmieciem – stają się wartościowym surowcem. Zaskoczony? Sprawdź, co uzyskuje się z Twoich dobrze wysegregowanych surowców wtórnych.

Surowce z pojemnika/worka na metale i tworzywa sztuczne: opakowania z tworzyw sztucznych, np. butelki PET, opakowania, folie, włókna do produkcji ubrań, np. polar, włókna do produkcji osnowy do dywanów, wkłady do filtrów samochodowych i przemysłowych, maty do stabilizacji dróg i wałów przeciwpowodziowych, meble ogrodowe, płyty izolacyjne, słupki drogowe, ogrodzenia zabawki, długopisy, ekrany przeciwhałasowe, ramy okienne z PVC.

Surowce z pojemnika/worka na papier i tekstury: filtry do kawy, opakowania do jajek, kłosze oświetleniowe i abażury, taśmy maskujące/ochraniające, maseczki ochronne, produkty higieny osobistej (ręczniki papierowe, papier toaletowy), papier gazetowy (drukarski).

Surowce z pojemnika/worka na szkło: opakowania szklane, kafelki i blaty kuchenne, szkła optyczne, materiały budowlane w postaci włókien szklanych, materiałów porowatych, szkła piankowego, a także mat i płyt izolacyjnych.

Surowce z pojemnika/worka na bioodpady: nawóz dla roślin, kompost.

Za każdym razem, kiedy otwieramy szafkę pod zlewem, stajemy przed istotną decyzją: odzyskać czy zmarnować cenne surowce. Pamiętajmy, że jeżeli oddzielimy odpady surowcowe od resztek jedzenia, to mają one szansę stać się nowym produktem. ■

Masz szambo lub przydomową oczyszczalnię ścieków? cz. II

Przydomowa oczyszczalnia ścieków o przepustowości do 5 m³ na dobę, wykorzystywana na potrzeby własnego gospodarstwa domowego lub rolnego jest instalacją nie wymagającą uzyskania zezwolenia. Jednak wymaga ona zgłoszenia do Urzędu Gminy. Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska do rozpoczęcia eksploatacji instalacji można przystąpić, jeżeli Burmistrz, w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia, nie wniesie sprzeciwu w drodze decyzji.

Druk zgłoszenia przydomowej oczyszczalni ścieków dostępny jest w Wydziale Ekologii oraz na stronie <https://radzionkow.eboi.pl/>.

Każdy użytkownik przydomowej oczyszczalni otrzymał od producenta instrukcję jej użytkowania, która zawiera informację, jak często należy dozować odpowiednie środki oraz jak często należy usuwać powstające osady ściekowe. Właściwe użytkowanie przydomowej oczyszczalni gwarantuje bezpieczeństwo dla Twojej rodziny i sąsiadów oraz dla środowiska. Z ramienia Gminy jest to weryfikowane w czasie kontroli przeprowadzanych przez Straż Miejską, które w tym roku rozpoczęły się w listopadzie. W trakcie takiej kontroli właściciel jest zobowiązany do przedłożenia instrukcji eksploatacji przydomowej oczyszczalni oraz dokumentu potwierdzającego wywóz osadów ściekowych przez firmę posiadającą zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Wykaz firm posiadających takie zezwolenia na terenie Gminy Radzionków można znaleźć w zakładce Ekologia na stronie internetowej Gminy Radzionków w menu „Czystość i porządek” – artykuł „Szambo i przydomowe oczyszczalnie”.

Wydział Ekologii zobowiązany jest na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do prowadzenia ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Radzionków. Sprawdź czy Twoja przydomowa oczyszczalnia jest ujęta w wykazie, a jeśli nie, złóż zaległe zgłoszenie. Pełna informacja daje szerszy pogląd na temat gospodarki wodno-ściekowej i pozwala na kształtowanie konstruktywnych planów na przyszłość w zakresie rozbudowy sieci kanalizacyjnej.

Ścieki odprowadzane z przydomowej oczyszczalni nie powinny przekraczać najwyższych dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń właściwych dla RLM zgłaszanej oczyszczalni lub dla RLM aglomeracji, na obszarze której zlokalizowane jest gospodarstwo domowe. A cóż to Aglomeracja i RLM? Aglomeracja, zgodnie z ustawą Prawo wodne, to teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków. RLM – Równoważna liczba mieszkańców – należy przez to rozumieć ładunek substancji organicznych biologicznie rozkładalnych wyrażonych jako wskaźnik pięciodobowego biochemicznego zapotrzebowania tlenu (BZT5) w ilości 60 g tlenu na dobę.

Aglomeracja Bytom, do której należy Gmina Radzionków, została wyznaczona uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego o równoważnej liczbie mieszkańców 191 749 RLM. ■

Korzystasz z niższej stawki opłaty za śmieci dla rodzin wielodzietnych? Złóż oświadczenie

Przypominamy mieszkańcom korzystającym z niższej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi o złożeniu oświadczenia o kontynuowaniu nauki przez dzieci. Niższa stawka opłaty obowiązuje w przypadku selektywnego zbierania odpadów komunalnych i zamieszkiwania na nieruchomości rodziny wielodzietnej, czyli rodziny składającej się z rodziców/rodzica wychowujących troje lub więcej dzieci do 18. lub 24. roku życia. Warunkiem jest złożenie oświadczenia o kontynuowaniu nauki, jeśli dzieci ukończyły 18 lat, a nie ukończyły 24. roku życia i uczą się lub studiują. Oświadczenia powinny być składane co roku w terminie od 1 września do 31 października. Osoby, które nie złożyły ww. oświadczeń proszone są o ich dostarczenie do Wydziału Ekologii mieszczącego się przy ul. Kuźaja 17 w Radzionkowie – parter – pokój *ustawa śmieciowa*.

Przypominamy również, że warunkiem korzystania przez mieszkańców ze stawki 10,50 zł przysługującej rodzinom wielodzietnym jest złożenie deklaracji obejmującej rodziców/rodzica i dzieci. Pozostali członkowie gospodarstwa domowego zamieszkujący tę samą nieruchomość są zobowiązani do złożenia odrębnej deklaracji. ■

Finałowe rozgrywki

Ostatni, a zarazem finałowy turniej XVIII Grand Prix Radzionkowa w szachach odbył się 16 listopada w Centrum Kultury „Karolinka”. W zawodach uczestniczyło 27 szachistów.

Zawody, wzorem ostatnich lat, rozegrano w dwóch odrębnych grupach „A” – powyżej 16 lat i „B” – do 16 lat. Turniej odbył się na dystansie siedmiu rund w systemie szwajcarskim, z czasem gry po 15 minut dla zawodnika w każdej partii. Tegoroczny turniej składał się tylko z dwóch części.

W grupie „A” wystartowało 15 zawodników, a w grupie juniorów 14 szachistów. Zawody wygrał Jarosław Pietrucha, zdobywając 7 pkt z 7 partii i ostatecznie kolejny raz triumfował w całym cyklu. O pozostałe miejsca toczyła się niezwykle emocjonująca batalia. Drugie miejsce zajął Kazimierz Tchórzewski (5½ pkt), a na kolejnych uplasowali się: Paweł Koza, Michał Kulikowski, Cezary Stebakow i Robert Sowa. Najlepszy zawodnik z Radzionkowa – Jan Zbijowski zdobył 3½ pkt.

W zawodach grupy „B” do 16 lat prym wiodli juniorzy spoza Radzionkowa. Zwyciężył Piotr Bochenek (6½ pkt), przed Sebastianem Olszewskim i Danielem Radwanem (po 5 pkt). Najlepszym juniorem z Radzionkowa okazał się Tomasz Mrowiec.

Zawody przebiegały w sportowej atmosferze. Rozgrywki sędziował Rudolf Sobczyk przy asyście Wojciecha Hajdy. Szczegółowe wyniki na: www.chessarbiter.com

Organizatorami Grand Prix Radzionkowa są: Stowarzyszenie Szachowe i Gier Umysłowych – Pionek Radzionków, MOSIR Radzionków, CK „Karolinka” i Urząd Miasta Radzionków. ■

Półmetek sezonu i jubileuszowa gala

Laureaci Plebiscytu Stulecia

Klub Sportowy „Ruch” Radzionków na półmetku sezonu plasuje się na piątym miejscu w tabeli pierwszej grupy śląskiej czwartej ligi, tracąc do liderujących Szombierek dziewięć punktów, a do drugiej w tabeli Unii Kosztowy siedem.

Wynik ten mógłby być zdecydowanie lepszy, gdyby nie porażki z tymi dwoma rywalami właśnie. Jedyne dwie porażki w ogólnie obiecującej końcówce rundy jesiennej w wykonaniu „Cidrów”. Wrzesień rozpoczął się od wygranej z inną drużyną czołówki, Wartą Zawiercie 2:1 (bramki: Marcin Trzcionka i Amine Boudguiga). Potem jednak przytrafiła się radzionkowianom porażka 0:1 ze wspomnianą Unią w Mysłowicach-Kosztowach. Na stratę punktów żółto-czarni zareagowali w znakomity sposób, w czterech kolejnych meczach pozostając bez porażki. Najpierw wysoko, bo 4:0, wygrali z Unią Dąbrowa Górnicza (bramki: Dawid Gajewski 3, Kamil Kopec), następnie zremisowali 1:1 na wyjeździe z AKS Mikołów (bramka: Boudguiga), wygrali 5:2 u siebie z Sarmacją Będzin (bramki: Gajewski 2, Michał Szromek 2, Mikołaj Łabojko) i zremisowali 1:1 z Polonią w Poraju (bramka: Boudguiga). O sytuacji w tabeli przed przerwą zimową zdecydować miał ostatni mecz z Szombierkami Bytom. Przy komplecie publiczności i głośnym dopingiu wygrali 5:2 goście (bramki: Szromek 2), choć wynik ten nie oddaje przebiegu wyrównanego i zaciętego meczu.

Jubileuszowy rok 2019 zakończyła uroczysta Gala w Centrum Kultury „Karolinka”. Sala pełna lokalnych władz, parlamentarzystów, prezesów firm wspierających klub, a nade wszystko obecnych i byłych prezesów, trenerów i zawodników niemal wszystkich sekcji, które istniały w historii klubu, była świadkiem występów muzycznych, premier filmów o klubie, wystąpień prezesa Marcina Wąsiaka oraz burmistrza Gabriela Tabora, pełnych ciekawostek rozmów na scenie oraz prezentacji wyników Plebiscytu Stulecia. Gali towarzyszyła efektowna wystawa klubowych pamiątek, którą w ciągu pięciu dni prezentacji odwiedziło kilkaset osób, w tym grupy szkolne.

Podwójne świętowanie I Ligi Wojewódzkiej w Radzionkowie

„Nie ma lepszego od Ruchu Radzionkowskiego!” – tymi okrzykami młodzi zawodnicy z roczników 2008 oraz 2003 świętowali największy piłkarski sukces tego sezonu – awans do I Ligi Wojewódzkiej.

Sukces cieszy tym bardziej, że awans niemal jednocześnie zdobyły dwie drużyny Uczniowskiego Klubu Sportowego „Ruch” Radzionków, których uczniowie na co dzień uczęszczają do Szkoły Mistrzostwa Sportowego Radzionków.

Obie drużyny prowadzone przez trenera Marcina Panońko w całym sezonie prezentowały bardzo wysoki poziom rozgrywkowy, co zapoczątkowało wejściem na najwyższy szczebel rozgrywkowy w województwie. Młodzicy z rocznika 2008 w ostatnim meczu sezonu pokonali w pięknym stylu JSS Silesia Piekary Śląskie i awansowali, wyprzedzając w tabeli takie drużyny jak: Górnik Zabrze, Polonia Bytom, Gwarek Zabrze czy Akademia KF Pyskowice. Z kolei juniorzy z rocznika 2003 w decydującym starciu tego sezonu wygrali z GKS Katowice, pieczętując tym samym zajęcie pierwszego

miejsca, przed takimi zespołami jak: Zagłębie Sosnowiec, Ruch Chorzów, Gwarek Zabrze, GKS Jastrzębie czy wspomniany już wcześniej GKS Katowice.

Awanse do najwyższej rozgrywkowo ligi na Śląsku to duma dla całej społeczności UKS „Ruch” Radzionków, a także SMS Radzionków. Wymienione powyżej roczniki dołączają do grona pierwszoligowców, których obecnie reprezentują już uczniowie z rocznika 2004. Gra na tak wysokim poziomie, to olbrzymie wyzwanie i możliwość mierzenia się z najlepszymi drużynami w regionie. Po opadnięciu emocji i euforii związanej z awansem czeka naszych wychowanków mnóstwo pracy na boisku, która, miejmy nadzieję, zapoczątkuje w przyszłości w dorosłej piłce nożnej. ■

HBiHS

Półmetek sezonu i jubileuszowa gala

➤➤ str. 17

Zdaniem głosujących kibiców w Plebiscycie Stulecia padły następujące wyniki:
1. Wydarzenie stulecia: 5:0 z Widzewem i szóste miejsce w Polsce w sezonie 1998/99 (nagrodę podczas Gali w imieniu drużyny odebrał Rafał Jarosz, strzelec

pierwszego i setnego gola dla „Ruchu” w pierwszej lidze, dzisiejszej Ekstraklasie).
2. Prezes stulecia: Paweł Bomba.
3. Trener stulecia: śp. Andrzej Płatek (nagrodę odebrała żona).
4. Piłkarz stulecia: Marian Janoszka.
5. Postać stulecia: śp. Lucjan Lis (nagrodę odebrała siostra).

Na koniec, prezes Śląskiego Związku Piłki Nożnej Henryk Kula odznaczył zasłużonych działaczy i sportowców złotymi, srebrnymi i brązowymi Odznakami Honorowymi Śląskiego Związku Piłki Nożnej oraz Odznakami Honorowymi Polskiego Związku Piłki Nożnej. ■